

HANDLEIDING EN DIDACTISCHE TIPS

EDUCATIEF LESSENPAKKET
LEKKER BROOD

‘Mmm... lekker brood’

1ste en 2de
leerjaar

LESDOELEN EN EINDTERMEN

Het educatief lessenpakket 'Lekker brood' zet de leerlingen aan om kennis te maken met de vele facetten van het brood, het bakken van het brood, de bakker (m/v), de bakkerij, een kijk op het verleden, ...

De lessen, activiteiten en opdrachten nodigen de leerlingen uit om alle facetten van het brood te volgen, inclusief een kijk op de specifieke machines en het materiaal, om stil te staan bij het beroep van de bakker (m/v), om zelf de handen uit de mouwen te steken, ...

Elke les beantwoordt aan de lesdoelen en de eindtermen.

EDUCATIEF PAKKET 'LEKKER BROOD'

1STE EN 2DE LEERJAAR

LES	TIJD
Les 1 – Van graan tot boterham	25 minuten
Les 2 – Welkom in de bakkerij	50 minuten
Les 3 – Van graan tot brood	50 minuten
Les 4 – Vroeger ...	25 minuten
Les 5 – Wat er allemaal in brood zit	25 minuten
Les 6 – Later word ik ...	25 minuten
Evaluatie – Dit weet ik nu	25 minuten

INLEIDING

Vandaag de dag maakt brood deel uit van de gezonde voeding, een primaire behoefte. Al sinds menscheugenis neemt het brood in die context een belangrijke plaats in.

De geschiedenis van het brood gaat terug tot ongeveer 30.000 jaar geleden. Vermoedelijk werden toen graankorrels gekneusd met een steen en vervolgens gemengd met water tot een soort pap. Na het koken en indikken van deze pap legde de mens het baksel in de zon of op gebakken stenen uit het vuur. Het eerste brood ...

Niet alleen de voedingswaarde van brood is belangrijk. In veel culturen is en blijft brood een beeldspraak voor levensomstandigheden in het algemeen.

In het digitale lessenpakket 'Lekker brood' krijgt het belang van het consumeren van brood sowieso voldoende aandacht. Vanzelfsprekend ligt de focus eveneens op het proces van het bakken, alsook op een kijk op het verleden, de grondstoffen, het beroep van de bakker (m/v), de broodsoorten, de bakkerij, ...

Dit lessenpakket biedt eveneens heel wat leer- en ervaringsmomenten en -mogelijkheden buiten de school.

Met de gedifferentieerde educatieve uitgaven wil BakkersVlaanderen de kinderen ook aanzetten om positieve keuzes te maken wat betreft de zorg voor de natuur en het milieu, de ecologische voetafdruk en duurzaamheid.

Het educatief lessenpakket voor de leerlingen van het eerste en het tweede leerjaar vangt aan met het gezelschapsspel 'Van graan tot boterham' dat de zes- à zevenjarigen op een speelse manier laat kennismaken met de diverse facetten van het bakken van brood.

In de les 'Welkom in de bakkerij' krijgen de leerlingen een rondleiding. De intro presenteert enkele weetjes en de leerlingen krijgen een kijk op wat er zoal te koop is. In de werkplaats worden de machines en het materiaal opgelijst. In de winkel ligt de focus niet alleen op de broodsoorten, maar ook op gebakjes en de taarten.

De les sluit af met een overzicht van het winkelmateriaal.

De les 'Van graan tot brood' presenteert allereerst een overzicht van het zaaien en oogsten. Vervolgens volgt er een kijk op wat er gebeurt in de maalderij. De leerlingen volgen het bakproces in de werkplaats van de bakkerij. Ook is er aandacht voor de activiteiten van de bakker/ de bakkerin. Tenslotte wordt in een overzicht de les samengevat.

In de les 'Vroeger ...' stappen de leerlingen de teletijdmachine in. Hoe werd er vroeger gezaaid, gemaaid, gedorst? Het bezoek aan de windmolen mag geenszins ontbreken. De leerlingen krijgen eveneens een kijk op hoe de bakker / de bakkerin vroeger het brood aan huis bracht.

De les 'Wat er allemaal in brood zit' geeft een kijk op de ingrediënten van het brood. Ook het verschil tussen wit en bruin brood komt aan bod.

In de les 'Later word ik ...' krijgen de leerlingen een ruim aanbod van de vele beroepen. Het beroep de bakker / de bakkerin krijgt sowieso extra aandacht.

Het les- en werkboek 'Mmm ... lekker brood' sluit af met een evaluatie op maat van de leerlingen van het eerste en het tweede leerjaar.

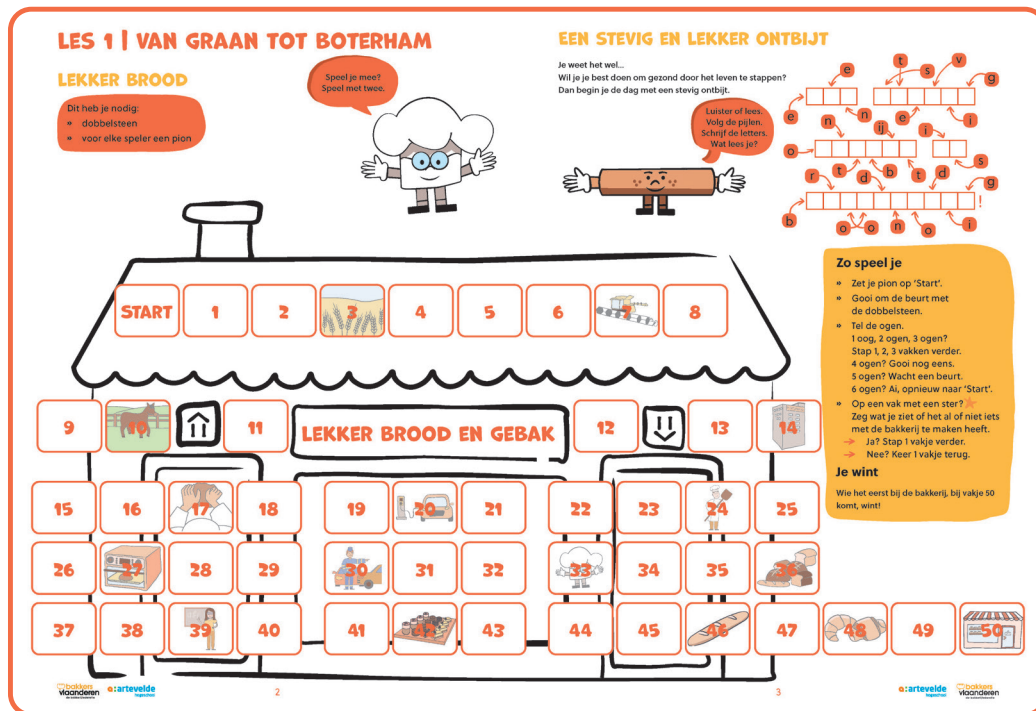
De inhoud van dit educatief pakket zet de leerlingen tevens aan om te exploreren met het doel info te sprokkelen over de vele facetten van het bakken van brood.

Aanpak

De structuur en de opbouw van deze lessen hebben oog voor het systematisch denken, digitale en duurzaamheidsgeletterdheid, brede vaardigheden zoals creativiteit, communicatie, samen werken, kritisch denken ...

De keuze voor de sterke leerlijn leren leren én de evaluatie vertaalt zich o.a. in de studiewijzer 'Dit weet ik nu', herhalingsmomenten ...

LES 1 | VAN GRAAN TOT BOTERHAM

SPECIFIEKE DOELEINDEN

- 1 De kinderen begrijpen dat het belang van een gezonde voeding voor de mens een belangrijke plaats opeist in het leven.
- 2 De kinderen kunnen zich aan de afspraken houden met de bedoeling een gezelschapsspel te spelen.
- 3 De kinderen kunnen elementen aanduiden die deel uitmaken van het bakken van brood.
- 4 De kinderen kunnen aangeven waartoe het bakkersmateriaal dient.

LESMATERIAAL

- » Educatieve uitgave 1ste en 2de leerjaar – Mmm ... lekker brood p.1 – 2 – 3
- » Whiteboard plus schrijfstift
- » Voor elke speler een pion
- » Voor elk duo een print van het gezelschapsspel (p.2 – 3)
- » Voor elke leerling een print van de opdracht 'Een stevig en lekker ontbijt' (p.3)
- » Voor elke twee spelers een dobbelsteen

LESVERLOOP

1. Instap

Projecteer op het digitale bord de cover (p.1) van de educatieve uitgave 'Mmm ... lekker brood'.

Laat de leerlingen vertellen wat ze zien:

- » een brood, waarin een deegrol, een schieter en een bakkersmuts
- » tekstballon deegrol → Van graan tot brood!
- » tekstballon schieter → Naar de bakkerij!
- » tekstballon bakkersmuts → Brood op tafel ...

1STE LEERJAAR

Lees de drie tekstballonnen hardop.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen leerlingen een tekstballon hardop.

Introduceer een gerichte vragenronde.

- » Waarover zullen we het hebben in de lessen 'Mmm ... lekker brood' ?
- » Wie bakt het brood?
- » Ken je iemand in jouw familie die bakker / bakkerin is? Ja? Vertel er 'iets' over.
- » Stel dat je een bakker / bakkerin een vraag kan stellen. Wat wil je hem / haar vragen?
- » Wat stellen de drie figuren voor?

Noteer op het whiteboard: deegrol – schieter – bakkersmuts.

- » Waartoe dient de deegrol?
- » Waartoe dient de schieter?
- » Waartoe dient de bakkersmuts?

2. Kern

2.1 Lekker brood

Als intro op het gezelschapsspel wijs je naar de illustraties. Vraag de leerlingen om de illustraties te becommentariëren.

- » In de bakkerij gebeurt er heel veel.

- » Om een brood te bakken is er veel nodig.
- » Meel komt van het graan.
- » Het graan groeit in aren op het korenveld.
- » In de bakkerij kan je niet alleen brood kopen.

HOEK- OF CONTRACTWERK OF HUISTAAK

Elke leerling beschikt over een print met de opdracht (p.3) 'Een stevig en lekker ontbijt'. De leerlingen volgen de pijlen en noteren de letters in het rooster. Corrigeer en verbeter klassikaal.

OPLOSSING

- » Een stevig ontbijt is broodnodig!

BESPREKING

Wijs naar de titel van de opdracht → Een stevig en lekker ontbijt.

Vraag of iemand de link kan leggen tussen de titel (Een stevig en lekker ontbijt) en de oplossing (Een stevig ontbijt is broodnodig!).

Brood maakt deel uit van de gezonde voeding. Het nemen van een ontbijt is heel belangrijk om over voldoende energie te beschikken. Het begrip 'broodnodig' wijst erop dat het nemen van een stevig en gezond ontbijt noodzakelijk is.

2.2 Op zoek naar elementen die belangrijk zijn voor het bakken van brood

Geef mee dat het gezelschapsspel een zoektocht is naar elementen die te maken hebben met het bakken van brood, de bakkerij ...

OVERLOOP DE SPELREGELS.

- » Het spel wordt gespeeld met twee. Stel zelf de duo's samen.
- » Geef een demonstratie: de dobbelsteen gooien, het aantal ogen tellen, het spelreglement opvolgen.

NEEM HET SPELREGLEMENT DOOR.

- » 1 oog, 2 ogen, 3 ogen? Stap 1, 2 of 3 vakken verder.
- » 4 ogen? Gooi nog eens.
- » 5 ogen? Wacht een beurt.
- » 6 ogen? Opnieuw naar 'start'.
- » Op een vak waarop iets staat dat te maken heeft met het bakken van brood, met de bakkerij? Verklaren en uitleggen.
 - Je weet het niet? Eén vakje terugkeren.
 - Je weet het? Eén vakje verder stappen.
- » Op een vak waarop iets staat dat geen link heeft met het bakken van brood, met de bakkerij? Verklaren en uitleggen.
 - Je weet het niet? Eén vakje terugkeren.
 - Je weet het? Eén vakje verder stappen.
- » Wie het eerst bij vak 50 komt, stapt binnen in de bakkerij en wint.

OVERZICHT

Vak 3 – korenveld

Vak 7 – pikdorser

Vak 10 – paard in de wei (geen link)

Vak 14 – meelfabriek

Vak 17 – bakker aan het kneden

Vak 20 – laadpaal elektrisch voertuig (geen link)

Vak 24 – bakker aan het werk met schieter

Vak 27 – brood bakt in de oven

Vak 30 – politie regelt verkeer (geen link)

Vak 33 – bakkersmuts

Vak 36 – gebakken broden

Vak 39 – juf in de klas (geen link)

Vak 42 – gebakjes

Vak 46 - stokbrood

Vak 48 – boterkoek en croissant

2.3 Nog meer

Vraag de leerlingen of zij nog andere begrippen kennen die te maken hebben met het bakken van brood, met de bakkerij.

Vraag meteen naar de link.

3. Slot

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je het gezelschapsspel al of niet leuk? Waarom?

VOORAF

Breng de ouders ervan op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'Welkom in de bakkerij' behandelt.

Vraag via bijvoorbeeld het heen-en-weer-schrift of via de schoolagenda of via de sociale media om interesse te tonen voor de lesitems.

Voorzie een klein gesneden volkoren – of meergranenbrood.

LESVERLOOP

1. Instap

Leg het brood in een broodmandje. Plaats het broodmandje op de toontafel.

Wijs naar het brood en vraag de leerlingen om wat ze zien te becommentariëren.

Nodig de leerlingen uit om te proeven. Vraag de leerlingen of ze een hele of een halve snede brood wensen.

Vraag de leerlingen om de ogen te sluiten en traag te smullen van de snede brood.

Nodig de leerlingen uit om na het proeven van het brood te omschrijven wat ze smaakten.

Al of niet lekker?

Stel voor om kennis te maken met de bakkerij waar je het brood kan kopen.

2. Kern

2.1 In de bakkerij

Projecteer op het digitaal bord pagina 4.

1STE LEERJAAR

Lees de tekstballonnen hardop.

2DE LEERJAAR

Twee leerlingen lezen hardop wat de bakker en de bakkerin zeggen.

Focus op de illustratie → zicht op etalage van de bakkerij ... Vraag de leerlingen om de illustratie te becommentariëren.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 4. Focus op het lesitem '1. In de bakkerij'. Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt in de tekstballon. Om de beurt lezen de leerlingen een zin die info geeft over de warme bakker. De leerlingen stippen de naar hun mening het correcte antwoord aan.

Verbeter klassikaal. Stuur bij waar nodig.

OPLOSSING

- » De warme bakker bakt elke dag vers brood.
- » De warme bakker kneedt het deeg in de werkplaats van de bakkerij.
- » De warme bakker verkoopt niet alleen brood, maar ook gebak.
- » De warme bakker kan zowel een vrouw als een man zijn.

2.2 Zoveel lekkers!

Focus op het lesitem '2. Zoveel lekkers!'.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

1STE LEERJAAR

Lees de begrippen hardop.

Om de beurt geven de leerlingen aan of 'het' al of niet te koop is in de bakkerij. Het aanstippen gebeurt klassikaal.

2DE LEERJAAR

Elk om de beurt lezen de leerlingen een begrip hardop. De leerlingen stippen aan wat je in de bakkerij kan kopen.

Verbeter klassikaal.

OPLOSSING

→ Niet te koop in de bakkerij: beenhesp – kleurdoos – leesboek – schrijfgerei – wentelteefje – speelgoed ...

Sluit dit lesitem af met een speelse opdracht. Een leerling leest de opdracht hardop. De leerlingen maken gebruik van de spiegel.

Verbeter klassikaal.

OPLOSSING

→ De warme bakker bakt lekker brood. Mmm... boterhammen met beleg ... Smul je mee?

2.3 Een rondleiding

2.3.1 De werkplaats

Projecteer op het digitaal bord pagina 5.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat de bakkersvrouw zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat de bakkersvrouw zegt.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Focus op de illustratie → zicht op interieur van de werkplaats in de bakkerij ... Vraag de leerlingen om de afbeelding te becommentariëren.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 5. Focus op de opdracht → Trek een pijl naar het juiste woord.

Presenteer de opdracht.

Om de beurt beschrijven de leerlingen de illustraties.

1STE LEERJAAR

Lees telkens een begrip hardop. Meteen trekken de leerlingen een pijl naar de correcte afbeelding.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een begrip hardop. De leerlingen werken individueel.

Verbeter klassikaal.

Vraag de leerlingen of iemand extra info wenst.

Sluit dit lesitem af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Vraag de leerlingen naar de even getallen tot 20.

Noteer de even getallen op het whiteboard: 2 – 4 – 6 – 8 – 10 – 12 – 14 – 16 – 18 – 20 ...

De leerlingen pakken de opdracht individueel aan.

Corrigeer klassikaal.

Noteer het antwoord op het digitaal bord.

OPLOSSING

→ In de werkplaats van de bakkerij is het heel druk.

2.3.2 De winkel

2.3.2.1 Soorten brood

Projecteer op het digitaal bord pagina 6.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Focus op de illustraties → zicht op winkel + toonbank van de bakkerij ... Vraag de leerlingen om de afbeelding te becommentariëren.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 6. Focus op de opdracht → Verbind elke foto met de juiste naam.

Presenteer de opdracht.

Om de beurt beschrijven de leerlingen de illustraties.

1STE LEERJAAR

Lees telkens een begrip hardop. Meteen trekken de leerlingen een pijl naar de correcte afbeelding.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een begrip hardop. De leerlingen werken individueel.

Verbeter klassikaal. Vraag de leerlingen of iemand extra info wenst.

Sluit dit item af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt. De leerlingen pakken de opdracht individueel aan.

Corrigeer klassikaal.

Noteer het antwoord op het digitaal bord.

OPLOSSING

→ Brood is heel gezond!

2.3.2.2 Banket

Vraag de leerlingen wie de naam van een gebak of een taart kent. Noteer een vijftal voorbeelden op het whiteboard. Stel de leerlingen voor om kennis te maken met nog andere soorten gebakjes en taarten.

Projecteer op het digitaal bord pagina 7.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat de bakkersvrouw zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat de bakkersvrouw zegt.

Focus op de illustratie → zicht op taarten en gebak in de toonbank ... Vraag de leerlingen om de afbeelding te becommentariëren.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 7.

Focus op de opdracht → Vul aan. Stip aan. De leerlingen maken kennis met de soorten gebakken en taarten.

Presenteer de opdracht.

Ken je al of niet het gebak of de taart?

1STE LEERJAAR

Lees de naam van de gebakjes en taarten hardop. Meteen stippen de leerlingen aan of ze het gebak of de taart al of niet kennen.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen de naam van een gebak / een taart hardop. Meteen stippen de leerlingen aan of ze het gebak of de taart al of niet kennen.

Vraag de leerlingen om de beurt welk gebakje of taart ze het liefst eten.

Presenteer het tweede en het derde deel van de opdracht: olijsten welke gebakjes en taarten ze enerzijds het liefst anderzijds helemaal niet lusten.

Sluit dit lesitem af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt. Pols bij de leerlingen of iedereen de opdracht begrijpt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt. De leerlingen werken individueel.

Corrigeer klassikaal.

Noteer het antwoord op het digitaal bord.

OPLOSSING

→ Gebak ... mmm ... zo lekker!

2.3.2.3 Materiaal

Vraag de leerlingen wie voorbeelden kan geven van materiaal dat zich zowel in de winkel als in de werkplaats van de bakkerij bevindt.

Noteer de voorbeelden op het whiteboard.

Projecteer op het digitaal bord pagina 8.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat de bakker zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat de bakker zegt.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 8. Presenteer de opdracht.

De woorddelen op de juiste plaats zetten.

De leerlingen werken individueel. Ga na wie eventueel extra uitleg wenst.

Sluit af.

De leerlingen focussen op hun fotokopie. Om de beurt lezen de leerlingen een begrip hardop.

Wijs naar het digitaal bord. Wijs met de aanwijzstok naar een om het even welke illustratie.

Vraag de leerlingen om het voorwerp te benoemen. Corrigeer indien nodig.

3. Slot

Sluit de les 'Welkom in de bakkerij' af met een creatieve opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

De leerlingen tekenen een bakkersmuts en schrijven er hun voornaam op. Organiseer een toonmoment.

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?

LES 3 | VAN GRAAN TOT BROOD

LES 3 | VAN GRAAN TOT BROOD

1 | EERST DIT

Ik weet hoe de bakker / bakkerin aan het meel komt om broden te bakken.

☐ Ja.

☐ Neen.

Ik schrijf het hier.

2 | ZAAIEN EN OOGSTEN

Schrijf de zinnen op de juiste plaats.

Kies.

Lente: de boer zaait met de zaaimachine het graan.

Zomer: de tarwe is rijp om te maaien.

Zoekrooster

Zoek en kleur de woorden in het rooster.

a	m	a	e	g	g	e	n
k	a	i	r	e	m	o	i
k	e	n	t	s	g	o	o
e	i	n	t	e	d	o	
r	e	s	t	a	r	w	e
e	r	n	e	i	a	a	z

Zet de letters die overblijven op een rij.

Wat lees je?

akker - eggen - lente
tarwe - zaaien - zomer

SPECIFIEKE DOELEINDEN

- De leerlingen kennen de bestanddelen van een brood.
- De leerlingen kennen de bewerkingen op het land om graankorrels te zaaien.
- De leerlingen kennen de bewerkingen op het land om het koren te maaien.
- De leerlingen kunnen weergeven hoe er graankorrels worden gezaaid en er koren wordt gemaaid.
- De leerlingen kennen de activiteiten in een maalderij.
- De leerlingen kunnen weergeven wat er gebeurt in de maalderij.
- De leerlingen kennen de activiteiten van de bakker (m/v) om brood te bakken.
- De leerlingen kunnen weergeven hoe de bakker (m/v) brood bakt.
- De leerlingen kennen het verloop van de dag van de bakker (m/v).
- De leerlingen kunnen het verloop van de dag van de bakker (m/v) schetsen.

LESMATERIAAL

- » Educatieve uitgave 1ste en 2de leerjaar – Mmm ... lekker brood p.9 – 10 – 11 – 12 – 13
- » Voor elke leerling een print van p.9 + p.10 + p.11 + p.12 + p.13
- » Whiteboard plus schrijfstift
- » Kladbladen en schrijfgerei
- » Toontafel
- » Handvol graankorrels
- » Handvol halmen met korenaren
- » Kopje met meel
- » Klomp deeg
- » Schieter
- » Deegrol

VOORAF

Breng de ouders ervan op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'Van graan tot brood' behandelt.

Vraag via bijvoorbeeld het heen- en weerschrift of via de schoolagenda of via de sociale media om interesse te tonen voor de lesitems.

LESVERLOOP

1. Instap

Plaats het handvol graankorrels, de halmen met korenaren, het meel, het klompje deeg, de deegrol en de schieter op de toontafel.

Wijs ernaar en vraag de leerlingen om wat ze zien te becommentariëren. Herneem wat relevant is voor de les 'Van graan tot brood'.

Noteer op het whiteboard de begrippen: graan – koren – meel – deeg – deegrol – schieter ...

Vraag de leerlingen of iemand al een en ander kan vertellen over het bakken van het brood.

Herneem wat relevant is. Waardeer de inbreng.

2. Kern

2.1 Polsen naar kennis

Projecteer op het digitaal bord pagina 9.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat de bakker en de bakkerin zeggen.

2DE LEERJAAR

Twee leerlingen lezen hardop wat de bakker en de bakkerin zeggen.

Geef de leerlingen mee dat je voor hen een vraagje hebt en dat je benieuwd bent naar het antwoord. De leerlingen beschikken over een print van pagina 9.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

Presenteer de opdracht.
De leerlingen vinken aan.

Noteer op het whiteboard kort het antwoord: in de maalderij worden de graankorrels gemalen tot meel ...

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

De leerlingen pakken de opdracht aan.

De leerlingen die ervan op de hoogte zijn hoe de bakker (m/v) aan het meel komt om de broden te bakken, lezen het antwoord hardop. Stuur bij indien nodig.

De leerlingen die niet konden antwoorden, noteren kort de info: in de maalderij worden de graankorrels tot meel gemalen.

2.2 Zaaïen en maaien

Focus op het lesitem '2 Zaaïen en oogsten'.

Presenteer de opdracht.

Schrijf de zinnen op de juiste plaats.

Vraag de leerlingen om de vier illustraties te becommentariëren.

- » Boer bewerkt het land met de tractor en de ploeg ...
- » In de lente wordt het graan gezaaid met de zaaimachine ...
- » De graankorrels kiemen en groeien uit tot halmen met korenaren ...
- » In de zomer worden de korenaren geoogst ...

1STE LEERJAAR

Lees de vier over te nemen zinnen hardop.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een zin hardop.

De leerlingen schrijven de zinnen op de juiste plaats.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

1. De boer maakt de akker klaar.
2. Lente: de boer zaait met de zaaimachine het graan.
3. Zomer: de tarwe is rijp om te maaien.
4. De pikdorser oogst het graan.

Sluit dit lesitem af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

Lees de te zoeken woorden hardop.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Een leerling leest de te zoeken woorden hardop.

De leerlingen markeren de begrippen in het woordrooster en vullen het te vormen begrip aan in de zin.

Corrigeer klassikaal

OPLOSSING

→ Maaidorser ...

2.3 Naar en in de maalderij

Projecteer op het digitaal bord pagina 10.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Vraag de leerlingen of iemand op de vraag kan antwoorden. Herneem de relevante antwoorden. Waardeer de inbreng.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 10. Focus op het lesitem 3.

Presenteer de opdracht.
De zinnen aanvullen.

1STE LEERJAAR

Lees de in te vullen woorden hardop. Lees zin na zin hardop.

Om de beurt geven de leerlingen aan welk woord er moet worden aangevuld. Stuur bij indien nodig.

Noteer het in te vullen woord op het whiteboard.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest de in te vullen woorden hardop. Stel voor om de opdracht met tweeën tot een goed einde te brengen.

Corrigeer klassikaal.

Om de beurt leest een van de twee leerlingen van elk duo een zin hardop. Stuur bij indien nodig.

OPLOSSING

- » vrachtwagen
- » graan
- » maalderij
- » meelfabriek
- » computer
- » machine
- » graankorrels
- » bloem

» zakken

» bakkerij

Pols bij de leerlingen of iemand extra info wenst.

Presenteer de opdracht.

Vertel wat je ziet. Schrijf bij elke foto een zin.

Focus op de vier illustraties:

- » zicht op de computerruimte van waaruit de maalmachine wordt bestuurd ...
- » zicht op de maalmachine ...
- » het meel komt in de zak terecht ...
- » het opgeslagen meel / vrachtwagen haalt het meel op ...

Vraag de leerlingen om de illustraties te becommentariëren. Herneem wat relevant is. Waardeer de inbreng.

1STE LEERJAAR

Noteer de zinnen op het whiteboard. De leerlingen nemen de zin over.

- » De computer bestuurt de maalmachine.
- » De maalmachine maalt het koren tot meel.
- » Het meel of de bloem komt terecht in zakken.
- » Het meel wordt bewaard. Een vrachtwagen haalt de bloem op.

2DE LEERJAAR

De leerlingen vormen duo's. Ze noteren de zinnen op een kladblad. Om de beurt leest een leerling van elk duo de zin hardop. Stuur bij waar nodig.

De leerlingen nemen de zinnen over in het werkboek.

2.4 In de bakkerij

Projecteer op het digitaal bord pagina 11. Focus op de illustratie → de voorraad meel wordt bij de bakker (m/v) afgeleverd ...

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Vraag de leerlingen of iemand dit tafereel al ooit eens zag. Vraag om de afbeelding te becommentariëren.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 11. Presenteer de opdracht.

De foto's nummeren zodat die corresponderen met de verstrekte info. Om de beurt geven de leerlingen mee wat er op de afbeelding te zien is.

1STE LEERJAAR

Lees elk infoblokje hardop. De leerlingen noteren het nummer van het infoblokje bij de corresponderende illustratie.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. De leerlingen pakken de opdracht individueel aan.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

Volgorde illustraties: 4 – 9 – 5 – 1 – 10 – 2 – 7 – 6 – 3 – 8 ...

2.5 Welkom in de bakkerij

Projecteer op het digitaal bord pagina 12. Focus op de tekstballonnen.

1STE LEERJAAR

Wijs naar de figuurtjes en lees hardop wat elk figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

De leerlingen lezen om de beurt hardop wat de drie figuurtjes zeggen.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 12. Presenteer de opdracht.

Nagaan of elke zin naar inhoud al of niet correct is.

1STE LEERJAAR

Pak de opdracht klassikaal aan. Lees elke zin hardop. Is de zin naar inhoud correct? Het hokje wordt groen gekleurd.

Niet correct naar inhoud? Het hokje wordt rood gekleurd.

2DE LEERJAAR

De leerlingen vormen duo's en proberen de opdracht tot een goed einde te brengen.

Corrigeer klassikaal. Stuur bij indien nodig.

OPLOSSING

Correct: 1 – 2 – 3 – 5 – 7 – 9 – 10 ...

Niet correct: 4 – 6 – 8 ...

Focus op de illustratie:

» Brood kopen in de bakkerij ...

Vraag de leerlingen om de illustratie te becommentariëren.

Presenteer de creatieve opdracht.

Zichzelf tekenen in de bakkerij ... Stel voor om deze opdracht aan te pakken als hoek- of als contract- of als huiswerk.

Sluit het lesitem af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

De leerlingen pakken de opdracht individueel aan.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

→ Iedereen is bijzonder welkom in de bakkerij!

2.6 Op een rij

Projecteer op het digitaal bord pagina 13.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Wijs naar de illustraties.

Om de beurt becommentariëren de leerlingen een afbeelding. Stuur bij indien nodig.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 13. Presenteer de opdracht.

Een pijl trekken van elk infoblokje naar de passende illustratie.

1STE LEERJAAR

Lees infoblokje na infoblokje hardop. De leerlingen trekken telkens een pijl naar de corresponderende afbeelding.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. De leerlingen pakken de opdracht individueel aan.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

1 – d

2 – g

3 – k

4 – i

5 – o

6 – a

7 – n

8 – l

9 – b

10 – j

11 – e

12 – m

13 – c

14 – h

15 – f

3. Slot

Sluit de les 'Van graan tot brood' af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt. Los de rebus klassikaal op. Noteer de oplossing op het whiteboard.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt. De leerlingen vormen duo's en lossen de rebus op.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

→ Wat een lekkere boterham ...

Bespreek met de leerlingen ...

» Wat zal je onthouden?

» Wat wist je niet?

LES 4 | VROEGER

LES 4 | VROEGER...

Zaaien, maaien, dorsen

1 | EERST DIT

Luister of lees. Vul aan.

Ik ☐ weet hoe de boer vroeger het graan zaaide en het koren maalde.

Ik bezocht ☐ al eens ☐ nog nooit een landbouwmuseum.

2 | LANG GELEDEN

Luister of lees. Vul aan.

Kies uit:
aren - boerenpaard - dorsvlegels - graanszolder - grond - hand - hoeve - korenhalmen - materiaal - molenaar - mulzen - museum - ploeg - schoven - zeis

De akker

De boer bewerkte de akker met dat je nu nog alleen in een ziet.

Het trok de door de aarde.

Zaaien

De boer zaaide de graankorrels met de

Maaien

Met de sneed de boer de korenhalmen af tegen de

Drogen

De droogden op de akker. De halmen stonden in

Dorsen

Na het drogen werd het koren naar de gebracht.

Met klopten de knechten het graan uit de

Opslaan

Het graan werd bewaard op een of in de schuur.

Ratten en smulden van het graan. Helaas, ze bevuilden ook de voorraad.

Malen

De had de handen vol om het graan te malen.

Coördinator: 14

Vroeger zaaide de boer het graan met de hand. Kan je je dit voorstellen?

Ook het maaien en dorsen gebeurde helemaal anders dan vandaag.

SPECIFIEKE DOELEINDEN

- 1 De leerlingen kennen de manier waarop vroeger het graan werd gezaaid en het koren geoogst.
- 2 De leerlingen kunnen weergeven hoe er vroeger graan werd gezaaid en koren geoogst.
- 3 De leerlingen kennen de werking van de windmolen.
- 4 De leerlingen kunnen weergeven hoe de windmolen werkt.
- 5 De leerlingen kennen de activiteiten van de bakker (m/v) werkzaam in de 20ste eeuw.
- 6 De leerlingen kunnen de activiteiten weergeven van de bakker (m/v) werkzaam in de 20ste eeuw.

LESMATERIAAL

- » Educatieve uitgave 1ste en 2de leerjaar – Mmm ... lekker brood p.14 – 15 – 16
- » Voor elke leerling een print van p.14 + p.15 + p.16
- » Whiteboard plus schrijfstift
- » Toontafel
- » Zeis
- » Mini-windmolen (bijv. speelgoed of souvenir)
- » Toegang tot internet

VOORAF

Breng de ouders ervan op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'Vroeger ...' behandelt met als lesitems het zaaien en oogsten, de windmolen, de bakker (m/v) aan het werk in de vorige eeuw.

Vraag via bijvoorbeeld het heen- en weerschrift of via de schoolagenda of via de sociale media interesse te tonen voor de lesitems.

LESVERLOOP

1. Instap

Plaats de zeis op de toontafel. Wijs ernaar en vraag de leerlingen waartoe dit voorwerp dient.

Herneem wat relevant is. Waardeer de inbreng.

Noteer op het whiteboard:

→ de zeis ...

Vraag de leerlingen wat de zeis te maken heeft met het bakken van brood. Maak met de zeis maaibewegingen.

Niemand?

Geef mee dat je het er in de les 'Vroeger ...' over zal hebben.

2. Kern

2.1 Zaaïen, maaien, dorsen

Projecteer op het digitaal bord pagina 14.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat de bakker en de bakkersvrouw zeggen.

2DE LEERJAAR

Twee leerlingen lezen hardop wat de bakker en de bakkersvrouw zeggen.

Geef de leerlingen mee dat je voor hen een vraagje hebt en dat je benieuwd bent naar het antwoord.

1STE LEERJAAR

Lees de opdracht hardop.

De leerlingen vinken individueel aan.

2DE LEERJAAR

Presenteer de opdracht.

Twee leerlingen lezen de zinnen hardop. De leerlingen vinken individueel aan.

De leerlingen die menen te weten hoe vroeger het graan werd gezaaid en het koren gemaaid, geven het relaas. Waardeer de inbreng.

De leerlingen die al eens een landbouwmuseum bezochten, vertellen erover. Waardeer de inbreng.

Focus op het lesitem '2 Lang geleden'.

Vraag de leerlingen om kort de illustraties van commentaar te voorzien.

- » Boerenpaard trekt ploeg door de aarde / boer begeleidt het paard ...
- » Boer zaait met de hand, maakt gebruik van het zaaikleed of de zaaikorf ...
- » Boer maait de stengels met de zeis ...
- » De korenhalmen drogen op het veld ...
- » De boer dorst met de hand ...
- » Het graan wordt bewaard in de graanschuur of op de graanzolder ...

De leerlingen beschikken over een print van pagina 14. Presenteer de opdracht. Focus op de in te vullen woorden.

1STE LEERJAAR

Wijs de woorden aan op het digitaal bord. Lees de woorden hardop.

Noteer op het whiteboard de subtitels.

- » De akker
- » Zaaïen
- » Maaïen
- » Drogen
- » Dorsen
- » Malen

Pak de opdracht klassikaal aan. Lees zin na zin hardop. Om de beurt lezen de leerlingen het in te vullen woord hardop.

Noteer het woord op het whiteboard. De leerlingen nemen het woord over in het werkboek.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een in te vullen woord hardop. De leerlingen vormen duo's en vullen samen de zinnen aan.

Corrigeer klassikaal.

Om de beurt leest een van de twee leerlingen van elk duo een zin hardop. Noteer de oplossing op het whiteboard.

OPLOSSING

De akker

- » materiaal – museum

- » boerenpaard – ploeg

Zaaïen

- » hand

Maaïen

- » zeis – grond

Drogen

- » korenhalmen – schoven

Dorsen

- » hoeve
- » dorsvlegels – aren

Opslaan

- » graanzolder
- » muizen

Malen

- » molenaar

Sluit het lesitem door nog eens te focussen op de illustraties. Om de beurt becommentariëren de leerlingen de afbeeldingen.

2.2 Malen in de molen

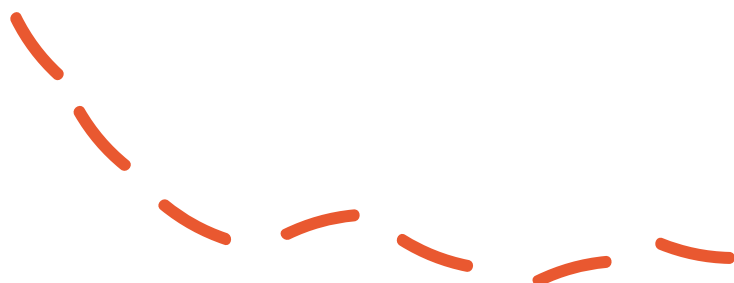
Plaats de mini-windmolen op de toontafel. Pols bij de leerlingen wie een link kan leggen met het bakken van brood. Waardeer de inbreng.

2.2.1 Vragenronde

Projecteer op het digitaal bord pagina 15.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Vertel de leerlingen dat je allereerst een vragenronde hebt. De leerlingen beschikken over een print van pagina 15.

1STE LEERJAAR

Presenteer de opdracht.

Lees de items van de vragenronde hardop. Na elk item vinken de leerlingen het voor hen passende antwoord aan.

2DE LEERJAAR

Presenteer de opdracht.

De leerlingen vinken individueel het voor hen passende antwoord aan.

2.2.2 De molen werkt

Presenteer de video 'Zo wordt van graan meel gemaakt' op het digitaal bord: <https://schooltv.nl/video-item/graan-malen-hoe-van-graan-meel-wordt-gemaakt-je-ziet-het-in-deze-clip>

Pols bij de leerlingen of de inhoud en de beelden duidelijk zijn. Wie het wil, kan vragen stellen.

Stel de leerlingen voor om de stappen nog eens op een rij te zetten aan de hand van een opdracht.

Geef mee dat opdracht slaat op hoe er vroeger graan werd gemalen.

1STE LEERJAAR

De leerlingen vormen duo's. Lees elk infoblokje hardop. De leerlingen zoeken meteen de illustratie

die bij het weetje hoort. Ze schrijven het nummer van het infoblokje bij de passende illustratie.

2DE LEERJAAR

De leerlingen vormen duo's. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. De leerlingen zoeken de illustraties die bij de infoblokjes horen. Ze noteren telkens het nummer van het infoblokje. Corrigeer en verbeter klassikaal.

OPLOSSING

1 en c

2 en g

3 en a

4 en f

5 en b

6 en e

7 en d

2.2.3 Vroeger

Sluit het lesitem af met een speelse opdracht.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt. De leerlingen werken individueel.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

→ Vroeger maalde de molenaar het graan in de molen.

2.3 Brood aan huis

2.3.1 Vooraf

Vraag de leerlingen om oma en/of opa over de bakkerij uit hun kindertijd te vertellen.

Wat herinneren zij zich nog? Geef de leerlingen mee dat je benieuwd bent naar wat oma en/of opa zullen vertellen.

2.3.2 Relaa

Vraag de leerlingen waar je vandaag de dag brood kan kopen. Vraag de leerlingen waar bij hen thuis brood wordt gekocht. Zijn er leerlingen van wie de ouders het brood zelf bakken?

Waardeer de inbreng.

De leerlingen krijgen de kans om aan de klasgenoten te vertellen wat de oma's en opa's zich nog herinneren over de bakkerij uit hun kindertijd.

De leerlingen presenteren hun relaas.

Pols bij de leerlingen of iemand weet hoe het aankopen van brood vroeger gebeurde. Stel voor om eventjes terug te kijken in de tijd.

Projecteer op het digitaal bord pagina 16.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje zegt.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 16. Stel voor om kort enkele weetjes te noteren uit de kindertijd van de oma's en de opa's. Wie het wil, mag het relaas hardop lezen.

2.3.3 Vroeger

Presenteer het lesitem 'Weetjes over vroeger'.

Geef uitleg over de opdracht.

Bij elk weetje aanvinken of het weetje al of niet nieuw is. Wijs erop dat een aantal weetjes geïllustreerd zijn.

1STE LEERJAAR

Lees elk weetje hardop. Meteen vinken de leerlingen aan of het weetje al of niet bekend is.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een weetje hardop. Meteen vinken de leerlingen aan of het weetje al of niet bekend is.

3. Slot

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?

LES 5 | WAT ER ALLEMAAL IN BROOD ZIT

LES 5 | WAT ER ALLEMAAL IN BROOD ZIT

1 | EERST DIT

Weet jij wat er zoal in het brood zit?

Neem? Ik vertel het je.

Luister of lees. Vul aan.
Ik ☐ weet wat er allemaal in brood zit.
Ik ☐ weet niet.
Ik denk dat brood het volgende bevat:

Ik eet ☐ bruin brood.
☐ wit brood.
☐ bruin en wit brood.

2 | IN HET BROOD

Schrijf de letters op de juiste plaats. Lees dan elke zin. Of luister.

Brood wordt gemaakt van of .

van graansoorten als .

Brood bevat ook of melk, of een ander rijmiddel.

Roosters

Leg rooster 1 op rooster 2. Schrijf op wat je leest.

Wat	In	is	de
graan	korrel	brood	toch
lekker	wit	zit	veel
of	voed-	sel	bruin

17

artevelde hogeschool
vlaanderen de bakkerijleertraject

SPECIFIEKE DOELEINDEN

- 1 De leerlingen kennen enkele broodsoorten.
- 2 De leerlingen kennen de ingrediënten / de bestanddelen van het wit en het bruin brood.
- 3 De leerlingen kunnen de ingrediënten / de bestanddelen van wit en bruin brood weergeven.
- 4 De leerlingen kennen de delen van de graankorrel.
- 5 De leerlingen kunnen de delen van de graankorrel aanduiden.
- 6 De leerlingen kunnen werken met de microscoop.

LESMATERIAAL

- » Educatieve uitgave 1ste en 2de leerjaar – Mmm ... lekker brood p.17 - 18
- » Voor elke leerling een print van p.17 +p.18
- » Whiteboard plus schrijfstift
- » Toontafel
- » Microscoop
- » Enkele korenaren
- » Handvol graankorrels
- » Klein gesneden wit brood
- » Klein gesneden bruin brood
- » Maïskolf of kommetje met maïs
- » Kommetje met tarwekorrels
- » Kommetje met spelt
- » Blinddoek

VOORAF

Breng de ouders ervan op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'Wat er allemaal in het brood zit' behandelt met de focus op wit en bruin brood, alsook op de korenaar en de graankorrel.

Vraag via bijvoorbeeld het heen- en weerschrift of via de schoolagenda of via de sociale media interesse te tonen voor de lesitems.

LESVERLOOP

1. Instap

Plaats het wit en het bruin brood op de toontafel. Wijs ernaar en vraag de leerlingen om wat ze zien te becommentariëren.

Noteer op het whiteboard:

- » wit brood
- » bruin brood

Vraag de leerlingen naar de verschilpunten tussen wit en bruin brood. Herneem de relevante antwoorden.

Stel voor om een proef uit te voeren met als opdracht: geblinddoekt wit van bruin brood onderscheiden.

Een drietal leerlingen voeren de proef uit.

Vraag de leerlingen om het verschil met eigen woorden weer te geven. Waardeer de inbreng.

2. Kern

2.1 Enquête

Projecteer op het digitaal bord pagina 17.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat de bakker en de bakkersvrouw zeggen. Geef mee dat je benieuwd bent naar de antwoorden op de vragen.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 17. Presenteer de opdracht. Lees de zinnen hardop. De leerlingen vullen aan.

Noteer op het whiteboard wat relevant is voor de opdracht.

→ Ik denk dat brood het volgende bevat: ...

De leerlingen nemen de begrippen over op het werkblad.

2DE LEERJAAR

De leerlingen lezen hardop wat de bakker en de bakkersvrouw zeggen.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 17.

Presenteer de opdracht: aanvinken en aanvullen. De leerlingen lezen om de beurt een zin hardop en vullen meteen aan.

De leerlingen geven individueel op of ze alleen bruin brood of alleen wit brood of zowel wit als bruin brood eten. Turf op het whiteboard.

2.2 In het brood

Focus op de illustratie → snede bruin en snede wit brood ...

Stel de leerlingen voor om enkele zinnen aan te vullen. Elke zin geeft een weetje over de bestanddelen van het brood.

1STE LEERJAAR

Lees de aan te vullen zinnen hardop. Telkens slepen de leerlingen de letters naar het rooster.

2DE LEERJAAR

De leerlingen werken individueel.

Corrigeer klassikaal.

Plaats op de toontafel de maïskolf of het kommetje met maïs, het kommetje met tarwekorrels, het kommetje met spelt.

1STE LEERJAAR

Pols bij de leerlingen wie de zin hardop kan lezen.
Een leerling leest de zin hardop.

Noteer de in te vullen woorden op het whiteboard.

Verwijs naar de corresponderende illustratie.

Nodig een leerling uit om op de toontafel de maïs, de tarwe en de spelt aan te duiden.

OPLOSSING

- » bloem – meel – tarwe – gerst – rogge – maïs – spelt
- » water – zout – gist

Sluit dit lesitem af met de speelse opdracht.
Roosters.

Corrigeer klassikaal.

Noteer het antwoord op het whiteboard.

OPLOSSING

→ In de graankorrel zit veel voedsel.

2.3 Wit en bruin brood

Projecteer op het digitaal bord pagina 18.

1STE LEERJAAR

Lees hardop wat het figuurtje vraagt.

Pols bij de leerlingen of iemand op de vraag kan antwoorden. Herneem wat relevant is.

Focus op de afbeelding → de aar plus doorsnede van een graankorrel ...

Vraag de leerlingen om de afbeelding te becommentariëren.

Noteer op het whiteboard:

- » aar
- » binnenste
- » vliesje

De leerlingen beschikken over een print van pagina 18.

Presenteer de opdracht.

Een graankorrel observeren, erover vertellen en de vragen beantwoorden. Pols bij de leerlingen wie de opdrachten hardop kan lezen.

Om de beurt lezen die leerlingen een opdracht hardop. Noteer de antwoorden op het whiteboard.

De leerlingen nemen het antwoord over op het werkblad.

Plaats een doorgesneden graankorrel op het glaasje van de microscoop. Om de beurt observeren de leerlingen de graankorrel. Vraag hen om te focussen op het vliesje.

2DE LEERJAAR

Een leerling leest hardop wat het figuurtje vraagt.

Pols bij de leerlingen of iemand de vraag kan beantwoorden. Herneem wat relevant is.

Focus op de afbeelding → de aar plus doorsnede van een graankorrel ...

Vraag de leerlingen om de afbeelding te becommentariëren. Noteer op het whiteboard:

- » aar
- » binnenste
- » vliesje

De leerlingen beschikken over een print van pagina 18. Presenteer de opdracht.

Een graankorrel observeren, erover vertellen en de vragen beantwoorden. De leerlingen vormen duo's. De leerlingen voeren de opdrachten uit en noteren de antwoorden.

Plaats een doorgesneden graankorrel op het glaasje van de microscoop. De leerlingen die klaar zijn met de opdracht, observeren de graankorrel. Vraag hen om te focussen op het vliesje.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

- » De graankorrel bestaat uit een binnenste en een vliesje.
- » In het vliesje zitten vezels en vitamines.

Sluit het lesitem af met info over het wit en het bruin brood.

1STE LEERJAAR

De leerlingen die het aankunnen, lezen om de beurt een infoblokje hardop. Vraag naar het verschil tussen een wit en een bruin brood. Noteer het antwoord op het whiteboard.

2DE LEERJAAR

Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. De leerlingen noteren het antwoord op de vraag op het werkblad.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

- » Om een wit brood te bakken wordt het binnenste van de korrel gebruikt.
- » Een bruin brood bevat ook het vliesje van de graankorrel.

3. Slot

Stel voor om te smullen van een snede wit en van een snede bruin brood. Vraag de leerlingen om de smaak van zowel het wit als het bruin brood te omschrijven.

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?

LES 6 | LATER WORD IK...

LES 6 | LATER WORD IK...

1 | EERST DIT

Met wie wil je werken?

☐ Alleen.
☐ Met enkele mensen.
☐ Met veel mensen.
☐ Met
☐ Om het even.

Waar wil je werken?

☐ Thuis.
☐ Buiten.
☐ Op kantoor.
☐
☐ Om het even.

Met een uniform.

☐ Neen.
☐ Ja.
☐ Bij de politie.
☐ Bij het leger.
☐ Bij de douane.
☐ Als verpleegkundige.
☐

Wanneer?

☐ Tijdens de dag.
☐ Tijdens de avond.
☐ Tijdens de nacht.
☐ Om het even.

2 | KIES MAAR

Vink vijf beroepen aan die jou liggen.

☐ arbeider
☐ architect
☐ arts
☐ astronaut
☐ bakker
☐ bediende
☐ dierenarts
☐ fotograaf
☐ bankier
☐ brandweerman / brandweervrouw
☐ buschauffeur
☐ danser/ danseres
☐ garagehouder
☐ marktkramer
☐ kapper/ kapsier
☐ kok
☐ leerkracht
☐ logopedist
☐ elektricien
☐ loodgieter
☐ timmerman

☐ meubelmaker
☐ lasser
☐ matroos
☐ militair
☐ piloot
☐ tandarts
☐ tekenaar
☐ politiemans/
politievrouw
☐ verpleegkundige
☐ huisarts
☐ computerdeskundige
☐ tuinman/ tuinvrouw
☐ oogarts
☐ muzikant/ muzikante
☐ postbode
☐ metaalbewerker
☐ journalist
☐ rechter
☐ advocaat
☐

19

SPECIFIEKE DOELEINDEN

1

De leerlingen kennen verschillende beroepen.

2

De leerlingen kunnen een beeld geven van welk beroep ze later willen uitoefenen.

3

De leerlingen kennen specifieke activiteiten van de bakker (m/v).

4

De leerlingen kunnen specifieke activiteiten van de bakker (m/v) opsommen.

VOORAF

Contacteer een bakker (m/v) om een getuigenis af te leggen over zijn/haar beroep.

Vraag eventueel aan de leerlingen of iemand uit de familie of uit de kennissenkring van de (groot)ouders het beroep van bakker (m/v) uitoefent. Contacteer de (groot)ouders en vraag naar de contactgegevens.

LESMATERIAAL

- » Educatieve uitgave 1ste en 2de leerjaar – Mmm ... lekker brood p.19 – 20
- » Voor elke leerling een print van p.19 + p.20
- » Via Google, het filmpje: 'Van graan tot ontbijt' <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-van-graan-tot-ontbijt/>
- » Schrijfgerei

1. Instap

Vertel de leerlingen over de keuze van jouw beroep: de onderwijzer(es), de juf of de meester. Wanneer maakte je die keuze? Wie of wat beïnvloedde jou? Waarom koos je voor die opleiding? Wat vind je fijn als je voor de klas staat? Wat vind je moeilijk?

Geef de leerlingen mee dat je in de les → Later word ik ... het wil hebben over het beroep dat zij later willen uitoefenen. Geef eveneens mee dat je het zal hebben over het beroep van de bakker, de bakkersvrouw.

2. Kern

2.1 Een algemene keuze

Projecteer op het digitaal bord pagina 19.

Om de beurt leest een leerling wat de bakker en de bakkerin zeggen.

Presenteer de opdracht.

Eerst dit.

Om de beurt lezen de leerlingen de mogelijkheden bij de items: Met wie wil je werken? Waar wil je werken? Met een uniform? Wanneer?

De leerlingen beschikken over een print van pagina 19. De leerlingen kiezen uit de mogelijkheden wat voor hem of haar van toepassing is.

Ga na of het invullen op het werkblad al of niet vlot

verloopt. Geef indien nodig extra uitleg. Vraag wie zijn of haar overzicht hardop wil voorlezen.

2.2 Een specifieke keuze

Een leerling leest hardop wat de leerling-bakker zegt.

Om de beurt lezen de leerlingen een beroep hardop. Benadruk dat de leerlingen extra uitleg kunnen vragen over de gepresenteerde beroepen.

Voorzie voldoende tijd om op het werkblad vijf beroepen aan te vinken die de leerlingen liggen.

Om de beurt lezen de leerlingen hun top-5 hardop.

2.3 Filmpje 'Van graan tot ontbijt'

Presenteer het filmpje → Van graan tot ontbijt (ongeveer 15 minuten).

Vraag de leerlingen wie extra info wenst.

2.4 Dag bakker, dag bakkerin

Projecteer op het digitaal bord pagina 20.

Twee leerlingen lezen om de beurt wat de bakker en de bakkersvrouw zeggen.

Presenteer de opdracht.

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.

Om de beurt vertellen de leerlingen wat ze zien op

de 8 illustraties. Om de beurt lezen de leerlingen een activiteit hardop.

Alle leerlingen beschikken over een print van pagina 20.

De leerlingen vormen duo's en noteren op het werkblad naast elke illustratie het corresponderende nummer van de omschrijving van de activiteiten. Stuur bij indien nodig.

Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

- » De bakoven reinigen → nr. 3
- » Plannen, rekenen, cijferen ... → nr. 4
- » Het brood verkopen → nr. 8
- » De broden zijn gebakken → nr. 7
- » Het tarweveld → nr. 1
- » Het deeg klaarmaken → nr. 5
- » De voorraad bloem → nr. 2
- » Het te bakken brood in de oven schuiven → nr. 6

Om de beurt lezen de leerlingen nog een andere activiteit hardop → Ook nog ...

Sluit het lesitem af met een speelse opdracht.
Nog dit ...

Een leerling leest hardop wat het figuurtje zegt.
De leerlingen werken individueel. Stuur bij indien nodig. Corrigeer klassikaal.

OPLOSSING

- » dom – arm – neen – kort – ja – eerst – wild – even – lang

- » **Dankjewel voor het lekker brood!**

2.5 Een bakker (m/v) aan het woord

Voorzie voldoende tijd om een bakker (m/v) aan het woord te laten. Stel gerichte vragen.

- » Wanneer wist je dat je bakker(in) zou worden?
- » Wie of wat beïnvloedde jou om die keuze te maken?
- » Welke opleiding volgde je?
- » Wat vond je tof aan de opleiding?
- » Wat vond je niet zo leuk?
- » Hoe verliep de stage?
- » Kan je nog een of ander vertellen over de eerste werkdagen?
- » Waaruit bestaat jouw werk als bakker(in) precies?
- » Wat vind je bijzonder leuk aan jouw beroep?
- » Wat vind je niet zo leuk?
- » Welke gebeurtenis tijdens het uitoefenen van jouw beroep zal jou zeker bijblijven?
- » ...

Voorzie een extraatje voor de bakker(in).

3. Slot

Bespreek met de leerlingen wat ze tijdens de les 'Later word ik ...' opstaken. Vraag de leerlingen wat ze vooral zullen onthouden.

Wat vonden ze leuk aan de les?

Wat viel er enigszins tegen?

LES 7 | EVALUATIE

DIT WEET IK NU

1 | VUL AAN, KRUIS AAN

Bakt en verkoopt brood: de _____ en/of de _____ in de _____.

Hierin bakt de bakker / bakkerin het brood.

Met de _____ schuift de bakker / bakkerin het te bakken brood in de bakoven.

2 | ZOEKROOSTER

Markeer de woorden die met de bakkerij te maken hebben.

bakkersmuts	heftruck	klok	kneed-machine
kleurdoos	deegrol	foto toestel	step
broodrek	trommel	afmeet-machine	vlag
baksteen	rijkast	broodmand	meelzak

3 | SOORTEN BROOD

Geef 3 voorbeelden van soorten brood.

1. _____

2. _____

3. _____

4 | VERTEL

Vertel aan een klasgenoot hoe een bakker/ bakkerin een brood bakt.

Gebruik deze woorden:

zak meel/bloem - deeg - kneedmachine - schieter - bakoven - vers gebakken brood - broodrek

5 | TEKEN

Teken een croissant.

Teken een gebakje.

Teken een taart.

21

SPECIFIEKE DOELEINDEN

1

De leerlingen kunnen begrippen aankruisen, invullen, tekenen, verbinden ... betreffende het item 'brood'.

2

De leerlingen kennen het belang van het brood als voedsel.

3

De leerlingen kunnen aantonen dat het consumeren van brood belangrijk is voor de gezondheid.

4

De leerlingen kennen de activiteiten van de bakker (m/v).

5

De leerlingen kunnen de activiteiten van de bakker (m/v) met eigen woorden weergeven.

6

De leerlingen kennen het belangrijkste gereedschap en materiaal dat nodig is om brood te bakken.

7

De leerlingen kennen het proces 'van graankorrel tot brood'.

8

De leerlingen kunnen met eigen woorden uitleggen waartoe het belangrijkste gereedschap en materiaal dienen dat nodig is om brood te bakken.

9

De leerlingen kunnen met eigen woorden weergeven hoe het proces 'van graankorrel tot brood' verloopt.

 bakkers
vlaanderen
de bakkerijfederatie

 artevelde
hogeschool
de hogeschool voor de regio

32

10 De leerlingen kennen de functie van de windmolen die vroeger het graan maalde.

11 De leerlingen kunnen met eigen woorden weergeven hoe de windmolen vroeger het graan maalde.

12 De leerlingen kunnen het interieur van de werkplaats en de verkoopruimte van de bakkerij omschrijven.

13 De leerlingen kennen ook nog andere producten die de bakker (m/v) naast het brood aanbiedt en verkoopt.

LESMATERIAAL

» Voor elke leerling een print van p.21 + 22

» Schrijfgerei

» Tekengerei

LESVERLOOP

Overloop samen alle vragen en opdrachten. De leerlingen pakken de vragen en de opdrachten aan.

1STE LEERJAAR

Lees vraag na vraag hardop, alsook de opdrachten. Voorzie voldoende tijd om de vragen op te lossen en de opdrachten aan te pakken.

2DE LEERJAAR

De leerlingen lossen de vragen op en voeren de opdrachten uit. Voorzie hiervoor voldoende tijd.

Beoordeel en ken punten toe.

BEOORDELING

Opdracht 1: 0,5 punt voor elk in te vullen woord
→ Totaal 2,5 punten

Opdracht 2: 0,5 punt voor elk correct gemarkeerd begrip
→ Totaal 4 punten

Opdracht 3: 0,5 punt voor elk correct antwoord
→ Totaal 1,5 punten

Opdracht 4: 0,5 punt voor elke correcte schets
→ Totaal 1,5 punten

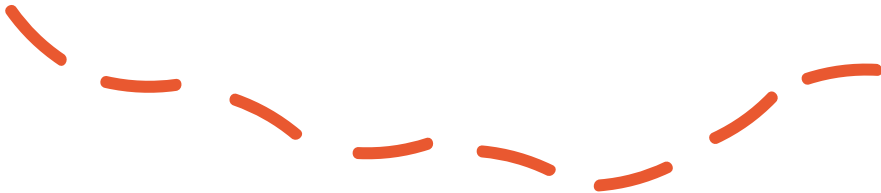
Opdracht 5: Beoordeel het verhaal in functie van de gebruikte termen en de logica
→ Totaal 3 punten

Opdracht 6: 0,5 punt voor elk correct antwoord
→ Totaal 5 punten

Opdracht 7: 0,5 punt voor elke goed geformuleerde zin
→ Totaal 1 punt

Opdracht 8: Beoordeel de verschilpunten
→ Totaal 1,5 punten

Totaal 20 punten

OPLOSSING/ CORRECTIESLEUTEL

Opdracht 1:

- » bakker – bakkerin / bakkersvrouw – bakkerij
- » (bak)oven
- » schieter

Opdracht 2:

- » bakkersmuts – kneedmachine – deegrol – broodrek – afmeetmachine – rijskast – broodmand – meelzak

Opdracht 3:

- » wit brood – bruin brood – rozijnenbrood – stokbrood – volkorenbrood – notenbrood – speltbrood – meergranenbrood – ...

Opdracht 4:

Beoordeel de tekeningen individueel.

Opdracht 5:

Voorzie voldoende tijd om het relaas te beluisteren en te beoordelen. Installeer een apart hoekje in het klaslokaal.

Elk duo bestaat uit een taalvaardige en een minder taalvaardige leerling. Laat van elk duo de meest taalvaardige leerling het eerst aan het woord.

Voor de minder taalvaardige leerling is dit meteen een ruggensteuntje als het zijn/haar beurt is.

Opdracht 6:

- » De boer maakt de akker klaar.
- » Lente: de boer zaait met de zaaimachine het graan.
- » Zomer: de tarwe is rijp om te maaien.
- » De pikdorser oogst het graan.
- » Het graan wordt naar de maalderij gebracht.
- » De computer doet de maalmachine werken.
- » De bloem / het meel komt terecht in grote zakken.
- » De zakken bloem worden naar de bakkerij gebracht.
- » De bakker / bakkerin maakt van het meel deeg.
- » Het kneden kan met de kneedmachine.
- » De bakker / bakkerin schuift met de schieter het te bakken brood in de bakoven.
- » De bakker / bakkerin haalt met de schieter het brood uit de bakoven.

Opdracht 7:

Beoordeel de zinnen naar de inhoud.

Opdracht 8:

- » Om het wit brood te bakken wordt het binnenste van de korrel gebruikt. Een bruin brood bevat het binnenste van de korrel én het vliesje van de korrel.

Voorzie voldoende tijd om het relaas te beluisteren en te beoordelen. Installeer een apart hoekje in het klaslokaal.

Elk duo bestaat uit een taalvaardige en een minder taalvaardige leerling. Laat van elk duo de meest taalvaardige leerling het eerst aan het woord.

Voor de minder taalvaardige leerling is dit meteen een ruggensteuntje als het zijn/haar beurt is.

ACHTERAF

Bespreek met de leerlingen het resultaat.

Overloop nog eens de vragen en de opdrachten, alsook de antwoorden. Voorzie voldoende tijd om extra uitleg te geven.

EXTRA ACTIVITEITEN

Doe-opdrachten

De uitgave 'Bakken – Zoals de bakker' bevat 10 opdrachten.

Deze opdrachten sluiten bijzonder goed aan bij de educatieve uitgave 'Mmm ... lekker brood'.

-
1. Deeg van zout
 2. Dag bakker, dag bakkerin
 3. Soorten brood
 4. Taartjes boetseren
 5. Kneden zoals de bakker / bakkerin
 6. Gebakje met koekjes
 7. De bakkerij
 8. Franse broodjes
 9. Wiekengebak
 10. Broodje bakken